

van het Benedenscheldebekken
Nummer 2, september 2011

Afspraken waterpeilbeheer meeuwenbroedplaats

Een zwartkopmeeuw. Foto: Renaud Flamant

Samen werken aan een protocol –
In de lus van de A12-R2 legde het Gemeentelijk Havenbedrijf een permanente broedplaats voor zwartkopmeeuwen aan. De zwartkopmeeuw is een beschermde soort volgens de Europese Vogelrichtlijn. Recente en toekomstige industriële ontwikkelingen zorgen ervoor dat broedplaatsen elders in het havengebied verloren gaan. De aangelegde compenserende broedplaats bestaat uit vier broedeilanden omgeven door water, en voorzien van droge en nattere delen. Om kruidopslag in

de plasdraszone te vermijden, moet het waterpeil in de broedplaats in de winter verhoogd worden door middel van een stuw. Hierbij moet echter ook rekening gehouden worden met de landbouw in het omliggende gebied.

Om hierover afspraken te maken, bracht het bekkensecretariaat vertegenwoordigers vanuit de Boerenbond, de betrokken polders, Natuurpunt, het INBO, het Gemeentelijk Havenbedrijf, de VMM en de provincie Antwerpen samen. Een ontwerpprotocol werd opgemaakt en voor de eerste keer toegepast tijdens de winterperiode 2010–2011. Daarna werd het protocol bijgespijkerd. In de winter wordt een stuwpeil van 1.80 m TAW vooropgesteld, in de zomer is dit 1.60 m TAW. Monitoring van de peilmeting gebeurt door Natuurpunt en het Gemeentelijk Havenbedrijf. Het protocol werd in mei 2011 goedgekeurd door de Beheercommissie Rechterscheldeoever.

Wateroverlast november 2010

Inventarisatie en aanbevelingen – Na de wateroverlast in november 2010 werkte het bekkensecretariaat tijdens de jaarovergang aan een inventarisatie van de overstroomde gebieden in het Benedenscheldebekken. Deze informatie is maximaal bruikbaar voor het actualiseren van de modellen en de overstromingskaarten, voor het optimaliseren van het watertoetsinstrument, voor het implementeren van de Overstromingsrichtlijn en voor de volgende waterbeheerplannen. Het eindresultaat, de meest recente overstromingskaart, kunt u raadplegen op <http://geo-vlaanderen.agiv.be>

Bij het bezoek aan de gemeenten, hulpverleners, waterbeheerders werden ook heel wat knelpunten gesignaleerd. Deze werden gebundeld en maken integraal deel uit van het globaal evaluatierapport over de overstromingen van november 2010 dat werd opgemaakt door de CIW. Dit rapport bestaat uit twee luiken: een globale inventaris en een actieplan. U kunt het globaal evaluatierapport raadplegen op www.ciwvlaanderen.be

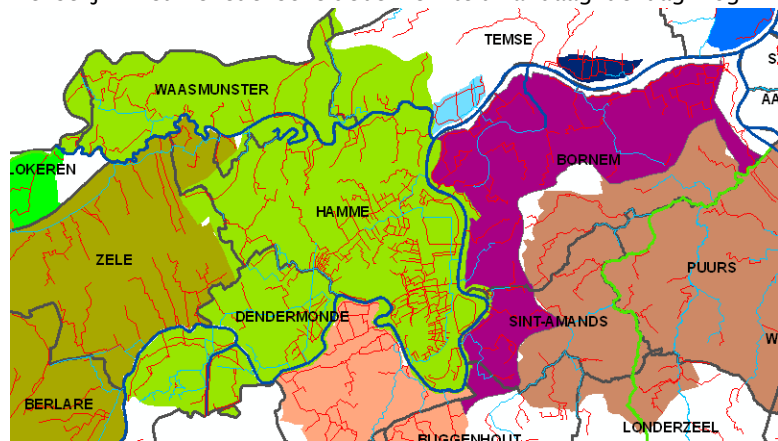
Op 7 juli 2011 nam het Vlaams Parlement een resolutie aan om wateroverlast in de toekomst beter te vermijden. De aanbevelingen om het overstromingsrisico en de bijhorende wateroverlast te beperken, werden geformuleerd door de bijzondere commissie wateroverlast. De aanbevelingen van het Vlaams Parlement aan de Vlaamse Regering sluiten aan bij de aanbevelingen van de CIW, zoals opgenomen in haar globaal evaluatierapport overstromingen. U kunt de resolutie raadplegen op <http://docs.vlaamsparlement.be>

In het Benedenscheldebekken concentreerde de wateroverlast zich hoofdzakelijk langs de Molenbeken in Merchtem, Londerzeel en Puurs. Binnen het deelbekken Vliet zitten heel wat ontwerpen van overstromingsgebieden zowel op de Vliet-Grote Molenbeek als ter hoogte van de bovenlopen in de pipeline, maar de realisatie op het terrein verloopt al jaren erg moeizaam. De wateroverlast in november 2010 was een extra impuls om de betrokken partijen rond de tafel te brengen.

Fusie polders

Efficiënter beheer door schaalvergroting – Polders zijn openbare besturen die instaan voor het waterbeheer in laaggelegen watergevoelige gebieden. Polderbesturen ontstonden in de middeleeuwen toen door bedijkingen gaandeweg land werd gewonnen van de zee en getijderivieren. In de jaren zestig drong een schaalvergroting van soms heel kleine polders zich op. Meerdere kleinere polders werden toen gefusioneerd tot grotere eenheden.

Om de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten voor het waterbeheer is ook vandaag voor sommige polders een schaalvergroting wenselijk. Het Benedenscheldebekken telt vandaag de dag nog 17 polders. In 2008 werden 6 polders, met uitbreiding van het grondgebied, in de omgeving van Hamme, Waasmunster en Dendermonde gefusioneerd tot één groter efficiënter geheel: de Polder Schelde–Durme Oost. In de streek van Bornem en Sint-Amands smolten 4 polders, eveneens met uitbreiding van het grondgebied, samen tot de Polder Scheldeschorren–Noord. In 2010 werd ook de officiële procedure voor opheffing van de polders Oud- en Nieuw-Noordland ingezet. Een overzicht van de polders vindt u op www.vvpw.be.

De nieuwe polders op kaart weergegeven: polder Schelde–Durme Oost in lichtgroen, polder Scheldeschorren–Noord in paars.

Signaalgebieden getoetst

Op het raakvlak tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening Signaalgebieden zijn nog niet ontwikkelde gebieden die in harde gewestplanbestemmingen (bvb woongebied, industriegebied, ...) liggen en belangrijk zijn voor het watersysteem. Deze signaalgebieden zijn aangeduid in het bekkenbeheerplan. De bekkenbeheerplannen spreken zich niet uit over de signaalgebieden. Dit gebeurt wel via de actie 'toetsing signaalgebieden'. Het bekkensecretariaat voert een verdergaande evaluatie uit van deze gebieden.

In mei 2011 bekrachtigde het bekkenbestuur de eerste 5 uitgewerkte signaalgebieden gelegen in de waterschappen Schijn en Benedenvliet. Voor het waterschap Schijn werden 4 signaalgebieden getoetst: langs de Diepe Beek en Keerbeek, de Laarse Beek, de Zwanebeek en ten slotte ter hoogte van het Schoon Schijn en de Zwarte Beek. In het waterschap Benedenvliet werd een signaalgebied langs de Benedenvliet te Wilrijk en Aartselaar getoetst.

Met het toetsen van signaalgebieden wordt gestart met het zoeken naar een duurzame oplossing voor gebieden waar ontwikkelingsmogelijkheden niet optimaal zijn afgestemd op het watersysteem. Waterbeheerders kunnen de toetsingsoefening van de signaalgebieden gebruiken als input voor de watertoets. Ook ruimtelijke planners en vergunningverleners kunnen met de informatie vanuit het watersysteem aan de slag. U kunt de goedgekeurde signaalgebieden raadplegen op www.bekkenwerking.be

De bekkenstructuren, wat doen zij nu precies?

Met het decreet Integraal waterbeleid van 18 juli 2003 werden de bekkenstructuren in het leven geroepen. Hierover las u meer in de vorige nieuwsbrief. Wat doen deze structuren om dagdagelijks verder te bouwen aan het integraal waterbeleid?

De basis voor de bekkenwerking is het bekkenbeheerplan. Het huidige plan heeft als horizon 2008–2013. Een sterk plan vereist opvolging. Deze wordt verzekerd door de jaarlijkse bekkenvoortgangsrapporten. Dit rapport analyseert de voortgang van de acties uit het bekkenbeheerplan en de deelbekkenbeheerplannen en wijst op eventuele knelpunten. Het bekkensecretariaat bereidt dit bekkenvoortgangsrapport voor, het ambtelijk bekkenoverleg (ABO) en de bekkenraad geven mee input en het bekkenbestuur keurt het rapport goed.

De bekkenstructuren voeren zelf ook specifieke acties uit het bekkenbeheerplan uit. De actie ‘toetsing signaalgebieden’ waarover u al meer kon lezen in deze nieuwsbrief is één van deze acties. Het bekkensecretariaat ondersteunt het overleg van de verlegging van de rivieren Schijn en Grote Watergang. Via de actie ‘water in de stad’ inventariseert het bekkensecretariaat de mogelijkheden om water in de stad of de bebouwde kernen te brengen. Ook het begeleiden en faciliteren van integrale waterprojecten behoort tot het takenpakket van de bekkenstructuren. Denken we hierbij aan de acties uit de speerpuntgebieden die in het kader van het stroomgebiedbeheerplan voor de Schelde zijn gedefinieerd.

Verder adviseren de bekkenstructuren heel wat plannen, onder andere investeringsprogramma’s van waterbeheerders, zoneringsplannen en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen, optimalisatieprogramma van VMM (dit is de planning voor bovengemeentelijke rioleringsprojecten), de waterbeleidsnota, ...

Ook technische plannen van Aquafin worden besproken op het ambtelijk bekkenoverleg. Technische plannen zijn onder meer ontwerpplannen van trajecten van collectoren. De betrokken partners (gemeenten, waterbeheerders en andere instanties zoals Ruimtelijke Ordening, Erfgoed, Agentschap voor Natuur en Bos, ...) leggen hun adviezen tijdens het overleg bij elkaar. Zo kan er al in een vroeg stadium consensus worden bereikt tussen de verschillende partijen en wordt het verdere vergunningstraject vergemakkelijkt.

Kortom de bekkenstructuren zijn een forum voor integraal waterbeleid op bekkenniveau. Hierbij zijn er natuurlijk ook heel wat horizontale (uitwisseling over de bekkengrenzen heen) en verticale (stroomgebiedniveau, lokaal niveau) contacten.

In de kijker

- De digitale praktijkgids ‘Water in de land- en tuinbouw’ is een hulpmiddel waarmee de land- en tuinbouwer actief aan de slag kan gaan om verstandig en zuinig om te springen met het beschikbare water en zorg te dragen voor de kwaliteit van het water. De eerste module van de praktijkgids bevat een praktisch gedeelte over duurzaam watergebruik voor de melkveehouderij en de substraatteelt in

de glastuinbouw. Hierin vindt u sectorspecifieke informatie over de benodigde waterkwaliteit, waterbesparing en alternatieve waterbronnen op het bedrijf. De praktijkgids zal verder uitgebouwd worden naar andere deelsectoren en naar andere thema's in functie van aandachtspunten en beleidsprioriteiten. De praktijkgids Water in de land- en tuinbouw kunt u raadplegen op de website lv.vlaanderen.be

- Sinds 1 juli is het **Algemeen Waterverkoopreglement** van kracht. Dit reglement bepaalt de rechten en de plichten van de drinkwaterleverancier, de rioolbeheerder en de klant met betrekking tot de levering van drinkwater, de sanering van het afvalwater en de afvoer van regenwater. Meer informatie over het Algemeen Waterverkoopreglement vindt u op de website www.vmm.be

Wenst u deze nieuwsbrief niet langer te ontvangen? Stuur dan een e-mail met als titel 'uitschrijven' naar benedenschelde-sec@wenz.be

Deze digitale nieuwsbrief wordt samengesteld door het bekkensecretariaat Benedenscheldebekken. Suggesties of andere opmerkingen kunt u bezorgen aan het bekkensecretariaat.

Contactpersoon: Evelien De Vylder, bekkencoördinator, T 03 224 67 09, benedenschelde-sec@wenz.be